

Cesta

1

2007

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

Modlitba	3
Evangelium – dobrá zpráva o Ježíši Kristu	4
Palmové ratolesti	6
Osobnost měsíce.....	7
Sněhová koule	8
Hvězdička.....	10
Jak to bude dál?	11
Biblická jména	12
Učíte se anglicky?	13
Soutěž o tři knihy	14
Zvířata a ptáci v Bibli	15
Píseň rodiny Boží	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 234 092 851, e-mail: predplatne@predplatne.cz
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, přímo s distributorem.
 Ilustrace: H. Rokytová, J. Trnka, V. Švejdomá, J. Kostelecký,
 P. Herold a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Milý Pane Bože,
rok co rok se vždycky moc těšíme na Vánoce.
Jakmile je ale po nich,
připadá mi, že všichni velice rychle
zapomínají na tu radost
z narození tvého Syna.
Prosím tě,
abychom dokázali
mít v srdci Vánoce celý rok.
Amen

Ježíšův vjezd do Jeruzaléma a očištění chrámu

Blížily se velikonoční svátky Pesach, kdy si Židé připomínají vyvedení z egyptského otroctví. Jak bylo zvykem, sjížděli se Židé zblízka i zdaleka do Jeruzaléma, aby během svátků mohli zajít do chrámu. Chrám byl pro Židy velmi důležitý, protože věřili, že v něm bydlí Hospodin. Také zde byla uložena bohatě zdobená schrána úmluvy s deskami desatera. Židé měli chrám jen jeden. Synagogy jsou pouze modlitebny, ale chrám, jako příbytek Hospodinův, měl zvláštní význam. Proto není divu, že Židé putovali i dlouhé dny, aby se sem dostali včas.

Také Ježíš se se svými učedníky vydal na svátky do Jeruzaléma. Když se blížili k městu, poslal učedníky do nedaleké vesnice. Řekl jim: „Najdete tam přivázanou oslici s oslátkem, ty mi přiveďte. Kdyby vám někdo chtěl bránit, řekněte, že Pán je potřejuje, a ten člověk je hned pošle.“

Stalo se přesně tak, jak Ježíš řekl. Učedníci přivedli oslici s oslátkem, položili na ně pláště a Ježíš si sedl na oslátko. Takto vjel do Jeruzaléma. To, že jel na oslátku, zvířeti, které bylo používáno k práci, a ne na koni, který se používal k boji, znamenalo, že nepřišel bojovat a dobývat si královský trůn. Jak říkal, jeho království není z tohoto světa.

Přesto ho všichni vítali jako krále. Lidé před něj kladli své pláště, aby mu tak prokázali úctu. Jiní mávali palmovými větvemi a na zem sypali květy. Proto neděle před Velikonocemi, kdy si Ježíšův vjezd do Jeruzaléma připomínáme, se nazývá Květná nebo Palmová.

Lidé volali „Hosanna synu Davidovu!“ (to znamená potomku krále) „Hosanna na výsostech, požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově!“ Ježíšova pověst se totiž rozšířila po celé zemi. Všichni věděli, že umí dělat zázraky, slyšeli o jeho učení a očekávali, že se teď budou dít veliké věci. Těšili se, že Ježíš nějakým zázračným činem konečně nastolí Boží království. Proto jej nadšeně vítali a provolávali mu slávu.

Po celém městě nastal veliký rozruch. Ti, co jej ještě neznali, se ptali, kdo to je. Stále se za ním táhl dav lidí – ti, kteří mu věřili, ale také spousta zvědavců, které jen zajímalo, co se bude dít.

Ani tentokrát je Ježíš nezklamal. I když to, co učinil, rozhodně nedělal kvůli pobavení davů. Když vstoupil do chrámu a viděl, co se tam děje, po-

padl jej vztek. V té době to tam totiž vypadalo spíš jako na trhu než jako v Božím chrámu. Lidé sem přicházeli obětovat holubici nebo beránka podle různých tehdejších náboženských nařízení. A aby nemuseli nikde složitě shánět obětní zvířata, čilí a podnikaví židovští obchodníci si postavili přímo na nádvoří chrámu krámky, kde je prodávali. Také tu měli stánky smě-

nárníci, kteří vyměňovali různé peníze za jeruzalémské, protože Židé přicházeli do chrámu i z dalekých krajů v cizině. Na chrámovém nádvoří panoval ruch a zmatek, vůbec to tu nevypadalo jako v chrámu.

Když to Ježíš viděl, rozlítil se a začal jim všechny ty stánky převracet. Rozházel jim zboží, vyhnal prodavače i kupující a křičel: „Je psáno: Boží dům bude zván domem modlitby, ale vy z něj děláte doupeň lupičů!“

Jindy tak mírný Ježíš se teď opravdu hněval. Lidé viděli, že se také umí rozčílit. Vždyť také měl proč! Pro Židy místo velmi posvátné, jeruzalémský chrám, si sami Židé takto zneuctili. Jak je to pak tedy s jejich vírou, je skutečně upřímná a opravdová?

Jeho čin se pochopitelně neobešel bez následků. Velmi popudil velekněze a zákoníky. Už dřív se na jeho činnost dívali s velikou nelibostí, o to víc teď, když přijel do Jeruzaléma s takovou slávou. Jenže tohle už byl vrchol! Takhle si troufat! Kazit jim obchody! Zpochybňovat to, co dělají! Kritizovat je! Je, kteří jsou největšími náboženskými autoritami, kteří jsou nejváženější, kterým nikdy nikdo neodporoval!

S konečnou platností se rozhodli, že tomu musí být učiněna přítrž. Toho Ježíše se musí zbavit. Ale jak?

Když vjížděl Ježíš před velikonočními svátky do Jeruzaléma, vítali jej lidé nadšeným voláním a máváním palmovými ratolestmi. Na našem obrázku jich je deset, pouze dvě z nich však jsou úplně stejné. Najdete je?

(Své řešení si můžete ověřit na str. 10.)

Od ledna si v každém čísle budeme připomínat některou ze známých osobností, které mají v tomto měsíci výročí narození nebo úmrtí. Prvním z nich bude Jan Karafiát, který má v lednu výročí dokonce dvojnásobné.

Jan KARAFIÁT

**(* 4. 1. 1846 Jimramov na Moravě,
+ 31. 1. 1929 Praha)**

český evangelický kněz, teolog a spisovatel

Právem je Karafiátovo jméno spojováno s jedinou knihou – Broučky. Od roku 1876, kdy vyšla poprvé, uplynulo více než 120 let a dočkala se půl stovky vydání! Popularitou s ní v naší dětské literatuře mohou soutěžit jen národní pohádky. A právem. Autorova fantazie, přístupná dětskému vnímání, se mísí s realitou běžného života, nechybí laskavý humor, pochopení pro slabost, a především láska a pevné rodinné vztahy.

Autor Broučeků pocházel ze starého a vzdělaného rodu Karafiátů z Jimramova. Evangelickým farářem byl už jeho strýc Václav Karafiát, který studoval s F. Palackým v Prešpurku (Bratislavě), známými vlastenci a milovníky knih byli v 19. století i další členové rodu. Sám Jan studoval teologii v Berlíně, Bonnu a Vídni (1866–69) a stal se pak správcem evangelického semináře v Čáslavi (1762–64). Poté působil v letech 1874–95 na faře ve Hrubé Lhotě na Valašsku. Pro rozpory s církevní radou ve Vídni odešel do Prahy, kde žil jako soukromník. Po deset let tu vydával dvouměsíčník Reformované listy, který ponejvíce zaplňoval sám články o biblických studiích a kázáními. Vedle toho anonymně publikoval i teologické spisy a povídky. Pustil se rovněž do revize textů Bible kralické (1920), ovšem lpění na původním jazyku a vlastní teologické interpretace text natolik zatemnily, že je na mnoha místech nesrozumitelný. Také další pokračování Broučeků a Karafiátův pětisvazkový vlastní životopis už větší popularity nedosáhly. (fh)

Jiřka tak milovala sníh! A přitom musela bydlet ve městě, kde vždycky rychle roztál. Jednoho lednového dne, když výjimečně napadl snad metr sněhu a všichni dospělí z něj už byli nešťastní, kdežto děti si to nesmírně užívaly, když se Jiřka s kamarády a kamarádkami celé odpoledne koulovala a sáňkovala a stavěla sněhuláky... Tak právě tehdy ji napadlo, že by si aspoň kousek toho sněhu ráda schovala. Na památku. Aby nikdy na ten nádherný den nezapomněla.

Pečlivě si vyrobila tvrdou sněhovou kouli a donesla si ji domů. Poprosila maminku, jestli by si kouli mohla dát do mrazáku. Maminka právě myslela na něco jiného, měla starosti s Jiřčiným nemocným bráškou. Proto jen nepřítomně přikývla, ale vlastně vůbec nevnímala, co jí Jiřka říká.

O několik dní později si Jiřka na kouli vzpomněla a šla se podívat do mrazáku, jak se jí daří. Jenže ji nemohla nikde najít! „Mami! kde je moje sněhová koule?!“ vykřikla zděšeně. „Jaká koule?“ nechápala maminka. „No vždyť jsem ti o ní přece říkala,“ začala už Jiřka natahovat moldánky. „Moje vzpomínka na letošní bezva sníh.“

„Aha...“ Maminka byla zmatená. Nevěděla, co rychle říct. Už si matně vzpomínala, jak se Jiřka předevečírem večer přirrhila zvenku celá mokrá a povídala něco o nějaké sněhové kouli. A taky si uvědomila, že jak včera odmrazovala ledničku, koule patrně vzala za své.

„Miláčku, je mi to opravdu hrozně líto,“ začala opatrně. „Obávám se, že jsem si tvé koule včera nevyšimla a omylem jsem ji vyhodila, když...“ „To snad ne!“ vydechla Jiřka. „To je konec!“ Byla naprosto zdrcená.

„Počkej, Jiřko,“ povídá maminka. „To přece není vůbec žádný konec. Vždyť venku je sněhu ještě pořád spousta, můžeš si udělat novou kouli a slibuji, že na tu už ti dám pozor a nic se jí nestane.“

„Jenže tohle byla naprosto jedinečná koule, chápeš, mami?“ Jiřka nebyla k utišení. „Protože to byl prostě perfektní den, takový už se nebude nikdy opakovat.“

„Ale vzpomínky na něj ti přece zůstanou, ne? A určitě mnohem déle než sněhová koule. Víš, i kdybychom ji co nejpečlivěji uchovávali, stejně by dřív nebo později roztála. Ale tvoje vzpomínky ti nikdo vzít nemůže.“

„Já vím, mami, ale stejně jsem chtěla mít něco na památku, chápeš?“

„Co kdybys třeba zkusila nama-
lovat, co jste dělali? A co se týče
té koule, můžeme si udělat novou,
podle mě nevadí, že nebude přes-
ně z toho dne. A pak ji budeme
mít v mrazáku až do příští zimy,
kdy ji vyměníme za čerstvou, sou-
hlasíš?“

„To je skvělý nápad!“ byla už Jiřka zase nadšená.

A tak začala nová tradice. Trvá už několik let. Jakmile napadne první pořádný sníh, aby ho bylo aspoň tolik, že se z něj dá udělat sněhová koule, vyrazí Jiřka s celou rodinou ven a slavnostně uhnětou první kouli, kterou uloží do mrazáku místo té staré, loňské. Tu odnesou ven, kde ji postaví na čestné místo na vrcholku zídky kolem zahrady, aby si užila ještě trochy pra-
vé, nefalšované zimy, místo té umělé, tmavé, mrazákové... **Jana Krajčířiková**

Hvězdička maličká
koukala do zrcátka,
tvářičky barvila si,
česala zlaté vlasy,
natřásala si záři.

Myslíš si: „Mlč, ty lháři!“
Pojď, zvoní klekání,
po vodě plují mraky,
naber je do dlaní.

Hvězda se dolů dívá
a kapka po kapce
je v studni voda živá
tak jako v pohádce.

Svatava Mášová

Dnes se dozvíme, jak dopadne náš poslední příběh.

Hodně nebo málo dárků?

Do Vánoc už zbýval jen týden a Sašovi pořád chybělo několik dárků. Už jich měl spoustu, ale rozhodl se, že dá každému tři, a teď si marně lámal hlavu, jaký třetí dárek dá tátovi a pro dědečka měl dokonce jenom jeden! Už byl úplně vyčerpaný. Vánoce se pro něj staly noční můrou. Že by se na ně těšil jako ostatní děti, o tom už nemůže být ani řeči.

Večer jej maminka našla plačícího v jeho pokoji. Se vším se jí svěřil.

„Sašo, miláčku, tím se opravdu trápit nemusíš. Přestaň si tím lámat hlavu a pojď mi pomoci zdobit cukroví. Popovídáme si při tom, pojď.“

Saša poslechl, i když moc chuti do zdobení cukroví neměl.

„Víš,“ řekla mu maminka v kuchyni, „dobře ti rozumím. Také já jsem se dlouhá léta snažila, abych každému, koho mám ráda, dala co nejvíc a co nejhezčích dárků. A protože jsem neměla nikdy moc peněz, bylo to často dost obtížné. A stejně jako tobě mi nejvíc starostí dělal dědeček, můj tatínek. Ó, jak já jsem si každý rok lámala hlavu! Moje maminka zase chtěla mít všechno dokonale připravené, a tak pár dní před Vánocemi gruntovala, pekla, no vždyť ji znáš. A pak mi jednou táta řekl – víš, Zuzanko, z čeho bych mě na Vánoce opravdu největší radost? Kdyby se nám všem podařilo být opravdu v pohodě, přestat se pořád něčím zbytečným trápit a být prostě jen spolu, v klidu. Za celý rok si shonu užiju v práci až dost. Klid, to by byl ten nejlepší dárek. – Tak co kdybychom to zkusili dědečkovi splnit?“

„Ale...“ zkusil namítnout Saša.

„Poslyš, jde ti opravdu o to, aby měl radost, nebo o vlastní pocit uspokojení?“

To byla tvrdá slova, nicméně Saša musel uznat, že maminka má pravdu. Od té doby už to s těmi dárky tak nepřeháněl. Aspoň mu zbylo trochu času na to, aby se na Vánoce těšil.

Jana Krajčířiková

V našem novém seriálu se podíváme na různá jména, která můžeme najít v Bibli, a seřadíme si je podle abecedy. Výčet nebude samozřejmě úplný, takže můžete sami hledat další. Budeme mít velkou radost, když nám výsledky svého pátrání pošlete, abychom je mohli otisknout i pro ostatní čtenáře.

Adam (Gn 5,2) Jak jinak začít než od Adama. Toto jméno znamená „člověk“ – z červené země vyrobený – tedy pozemšťan – tak Bůh nazval člověka, když jej stvořil, není tím myšlen jeden konkrétní muž, ale všichni lidé.

Ábel (Gn 4. kap.) – Adamův syn, kterého zabil jeho bratr Kain, protože mu záviděl, že Hospodin přijal jeho oběť, kdežto Kainovu ne.

Abram – Abraham (Gn od 11. kapitoly) – původní jméno tohoto muže – Abram znamená Otec, tj. Baal je vznešený, protože zpočátku uctíval jiného Boha než Hospodina, pohanského Balla. Pak se s ním ovšem stala veliká změna – povolal jej Hospodin, aby se vydal do daleké země, kterou mu zaslíbil. Učinil z něj praotce všech národů a také mu podle toho změnil jméno na Abraham = otec mnohých.

Áron (kniha Exodus) – Mojžíšův bratr, který mu pomohl vyvést Izraelce z egyptského otroctví.

Abígajil (1. Samuelova, 25. kap.) – manželka Nábala, která zachránila dům svého muže před krveprolitím, když navzdory svému lakomému manželovi poskytla Davidovým mužům jídlo – po Nabalově smrti se stala Davidovou manželkou.

Abšalóm (2. Samuelova, od 13. kap.) – Davidův syn, který chtěl svrhnout svého otce z trůnu a zmocnit se vlády, to se mu však nepodařilo a v boji umírá.

Alžběta (Lukáš, 1. kap) – matka Jana Křtitele.

4. Vánoce

Máte rádi Vánoce? Co na nich máte nejraději? Vánoční stromeček? Dárky? Vánočku nebo cukroví? Pohádky v televizi? Já mám nejraději koledy a slavnostní atmosféru půlnoční bohoslužby. Všichni se usmívají a přejí si navzájem veselé Vánoce a šťastný nový rok. Líbí se mi svítící svíčky, vůně jedlových větví a náš krásný vánoční betlém. Přeji i vám krásné Vánoce!

5. The Jubilee of Our Church

Maybe you know that our church was established in January 1920. Do you also know a history of its origin? In the Roman Catholic Church there was a group of priests who wanted to introduce some reforms in the church. One of them was for example using of Czech language during worship. How can you worship God when you do not understand the liturgy? But they were refused by the pope. Therefore they decided to establish a new church. It happened on the 8th of January 1920. Some days before the first Czech Christmas mass was celebrated in St. Nicholas church on the Old Town Square in Prague.

Slovíčka:

jubilee	výročí
establish	založit
origin	vznik
the Roman Catholic Church	Římskokatolická církev
priest	kněz
introduce	zavést; představit
reform	reforma
Czech language	český jazyk
worship	bohoslužba; uctívat
understand	rozumět
to be refused	být odmítnut
pope	papež
mass	mše
St. Nicholas church	chrám sv. Mikuláše
the Old Town Square	Staroměstské náměstí

Víš kolik...?

1) Kolik tisíc ovcí měl Jób?

- a) 1 – J b) 7 – P c) 3 – A

(čti Jób 1,3)

2) Kolik hostů uvítal Abraham u svého stanu při božišti Mamre?

- a) 3 – O b) 4 – K c) 5 – H

(čti 1. Mojžíšova 18,2)

3) Kolik synů měl praotec Jákob?

- a) 6 – E b) 10 – N c) 12 – Č

(čti 1. Mojžíšova 42,13)

4) Kolik zvědů poslal Jozue do Jericha?

- a) 10 – M b) 2 – Í c) 5 – Ě

(čti Jozue 2,1)

5) Kolik proroků ukryl správce Obadjáš před královnou Jezábel?

- a) 10 – A b) 100 – T c) 200 – V

(čti 1. Královská 18,4)

6) Kolik oblázků si David dal do torby, když šel bojovat s Goliášem?

- a) 25 – C b) 15 – U c) 5 – Á

(čti 1. Samuelova 17,40)

7) Kolik bylo Jošijášovi let, když začal kralovat?

- a) 8 – N b) 18 – K c) 28 – A

(čti 2. Paralipomenon 34,1)

8) Kolik křídel měli serafové, které viděl Izajáš v blízkosti Hospodinově?

- a) 6 – Í b) 8 – H c) 4 – Š

(čti Izajáš 6,2)

ZS

Blahopřejeme výhercům soutěže z listopadového čísla (tajenka: Podzimní listí):

Vasyl Zmeliznyak z Kolína

David Farkas z Kouřimi

a **Sandra Demeterová** z Velkého Oseka

Blahopřejeme!

Vepř

Vepř, toto pro nás velmi užitečné zvíře, nezaujímá v Bibli právě čestné místo. Vepř je pro Izraelce zvíře nečisté, to znamená, že nesmějí jíst jeho maso. Je to podle Hospodinova nařízení, které stanoví, že mohou jíst jen maso zvířat, která mají rozpolcená kopyta a přežvýkují. Vepř sice kopyta rozpolcená má, není však přežvýkavec (Lv 11,7; Dt 14,8).

Jíst vepřové maso je známkou neposlušnosti a odvrácení se od Hospodina (Iz 65,4; Iz 66,3; Iz 66,17).

I jinak se vepři v Bibli objevují spíše jako zvířata hodná opovržení. Například ve známém přísloví, které říká, že není dobré plýtvat něčím dobrým pro někoho, kdo u toho nedokáže rozpoznat pravou hodnotu (Mt 7,6).

Také ve druhém listu Petrově se říká o lidech, kteří poznali cestu za Kristem, ale přesto z ní opět sešli, že jsou jako umytá svině, která se zase válí v bahništi (2 Pt 2,22).

Ještě jedno přísloví zmíníme – přímo z knihy Přísloví 11,22: „Zlatý kroužek na rypáku vepře je žena krásná, ale svéhlavá a rozmarná.“

V evangeliích se pak s vepřem potkáme ve dvou známých příbězích. Tím prvním je podobenství o marnotratném synu, který nakonec skončí jako pasák vepřů a má takový hlad, že by jedl i odpadky, které oni dostávají. Věřte, že podle tehdejšího mínění hlouběji již klesnout nemohl. Příběh najdete např. v 15. kapitole Lukášova evangelia.

Druhým příběhem je pak uzdravení posedlého v Gerase, ze kterého Ježíš vyhnal zlé duchy do stáda vepřů, kteří se pak vrhli po příkrém srázu do jezera a utopili se (např. L 8,26–39).

Jana Krajčířiková

1. Tví jsme my, nás shromáždí - la v jedno lás - ka tvá,
 E H A⁽⁶⁾ A A⁽⁶⁾ E H

tví jsme my, ro - di - na tvých dě - tí zpí - vá,
 E H E g⁽⁷⁾ c⁽⁷⁾ g⁽⁷⁾ f⁽⁷⁾ H

Krá - lí náš. Vo - lá: Ab - ba, Ot - ě, vel - ká moc je
 E c⁽⁷⁾ g⁽⁷⁾ A⁽⁷⁺⁾ H E

tvá, Ab - ba, Ot - ě, vel - ká moc je tvá.

2. Tví jsme my, zpíváme,
 vždyť nám vládne láska tvá.
 Náš hlas zní,
 rodina tvých dětí zpívá,
 Králi náš.
 Zpívá: Abba, Otče,
 svaté jméno tvé.
 Abba, Otče, svaté jméno tvé.

3. = 1.

